JURAJ ŠIZGORIĆ
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Jutarnje izdanje

Poštarina plaćena

TRIBUNA

God. V | UREDNIŠTVO I UPRAVA: Sibenik ul. A. Šupuka. Tel. int. br. 47 Rukopisi se ne vraćaju. | Srijeda 13 Oktobra 1937 | IZLAZI SVAKI DAN Pretplata mes. 25.— (inostr. 35 din.) Čekovni račun 46.798 PRIMERAK 1. DINAR | Broj 227

Njemačka i Ruzveltova mirovna akcija

(Od našeg dopisnika)

Berlin, 10 oktobra 1937

Vlada Udruženih Država Sjeverne A merike dostavila je svim ondje zastupa nim državam tekst govora pretsjednika Roosevelta, koji je on održao u Chicagu i ta okolnost podjeljuje njegovom govoru značaj diplomatske inicija tive.

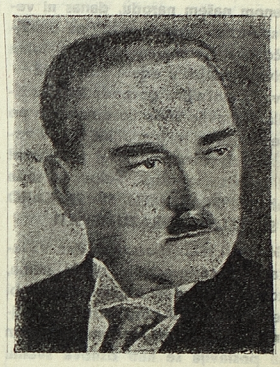
Njemačka se u cijelosti slaže jednako tako s pritužbama američkog pretsjednika, da je na mjesto mira stupilo stanje strahovlade i bezakonja i da čovjeka hvata groza pred činjenicama bombaških napadaja, potapljanja brodova i drugih ratobornih dogodjaja, kao što se slaže i s njegovom izjavom da je neminovno potrebno da se opet povrate međunarodni moral i volja za miroljubivim izjednačenjem na gospodarskom i političkom području. Ali u Njemačkoj se drži, da se u Rooseveltovoj noti, bez da on navadja ime koje odredjene države, ipak može naći stanoviti prizvuk, koji ide za jednostra nim osudjivanjem onih država, koje svoj unutrašnji poredak nisu izgradile na demokratskoj osnovici.

Berlinu će se zato američke pobude proučiti i u tom pogledu, da li je američki pretsjednik za svoju sadašnju mirovnu inicijativu izabrao ispravnu polaznu točku. U tom pravcu osjeća se kao stanoviti manjak činjenica, da je pretsjednik u svom govoru zahtjev za poštivanjem medjunarodnog morala spojio s pojmom svetosti ugovora, bez da je istodobno dao izražaja i činjenici, da je vrijeme poslije svjetskog rata donijelo sobom mnoge ugovore, koji su nastali samo pod političkim pri tiskom i pod silom, koji se dakle jedva mogu uskladiti sa zakonima morala, po štivanja medjusobnih životnih interesa i časti naroda. Diskrepancija u moralnom ocjenjivanju jasno se pokazuje u tome, da pretsjednik Roosevelt volju jednog naroda za mirom mjeri po tom koliko se postotaka državnih prihoda troši za naoružanje. Na njemačkoj stra ni se ovdje stavlja opaska, da troši manji postotak svojih prihoda za svoje naoružanje, nego li jedan siromašniji narod, koji medjutim isto tako ne može da se odrekne svoje vlastite sigurnosti.

Na njemačkoj strani najviše se osjeća kao manjak, što američki pretsjednik nije nijednom riječju ukazao na a grasivnost bolješevizma kao izvora nemira uopće. Žalosni događaji u Španjolskoj, ali također i mnogi događaji na Dalekom Istoku zadobili su svoju tešku dramatičnost tek po tome, da je svjetski bolješevizam odnosne nerješene probleme izrabio za raspirivanje pokreta, koji su neprijatelji svake civilizacije. U njemačkim političkim krugo vima želi se Rooseveltovoj mirovnoj inicijativi svaki uspjeh, ali se vjeruje u postignuće cilja samo onda, ako se u Americi bude spoznala prava proble matika, u prvom redu evropskih prilika i ako se ne bude još i dalje rabilo mje rilo političke i gospodarske saturira nosti.

E. Komnenović

Sinoć je potpisan francusko - jugoslovenski pakt

Pariz, 12 oktobra (j. u.) Jutros je stigo u Pariz pretsjednik vlade i ministar spoljnih poslova g. dr. Milan Stojadinović u pratnji šefa kabine i svog ličnog sekretara. Odmah po dolsku g. dr. Stojadinović bio je primljen u audijenciju kod pretsjednika Republike g. Lebrena. Zatim je položio vijenac na spomenik Viteškog Kralja Aleksandra.

Ministar spoljnih poslova g. Delbos priredio je na Kej d' Orseju ručak u čast jugoslavenskog premijera g. dr. M. Stojadinovića. J. U.

Pariz, 12 oktobra (j. u.) Posjeti dr. Stojadinovića Francuskoj pridaje se na ročita važnost. Kako se saznaje iz Pari za g. dr. Stojadinović putuje u London gdje će imati sastanke sa odlučujućim faktorima.

Pariz, 13 oktobra (j. u.) Sinoć je održana konferencija ministra Stojadinovića i Delbosa. Sastanak je protekao u srdačnoj prijateljskoj atmosferi. Oba ministra suglasila su se u pogledima na aktuelna evropska pitanja. Kraj sastanka krunisan je potpisom obnove pakta o prijateljstvu na alnjih 5 godina.

KRATKE VIJESTI

(Beograd) Manistar za fizički odgoj naroda g. dr. V. Miletić primio je jutros delegaciju Saveza vatrogasaca kr. Jugoslavije koja nam je izložila prilike i potrebe nšeg vatrogastva.

Japansko - Kineski rat borba mitraljezima i minskim bombama

Tokio, 12 oktobra (d) Ministar rata dao je štampi izjavu o stanju na kines kom ratištu, podvukavši odlično stanje japanskih pozicija. Japanske trupe spo ro, ali stalno napreduju.

Šanghaj, 12 oktobra (d) Na sektoru Čopeja Kinezi se brane jakom mitraljeskom vatrom i minskim bomboma.

Šanghaj, 12 oktobra (d) Od strane japanskih obalnih baterija napadnut je i teško povrijeđen kineski admiralski brod »Izumo«.

Šanghaj, 12 oktobra (d) Na obalama Lu-sunga izvršeni su jaki napadaji, japanske artilerije i avionsko bombardiranje.

Nanking, 12 oktobra (d) Kineska po vlačenje kod Čopeja i Sjeverne šanghajske stanice vršena su iz taktičkih razloga, prvenstveno da bi se izbjegla krvarenja.

Francuska će tražiti mišljenje engleske vlade prije otvorenja granice na Pirineju

Salamanka, 12 oktobra (d) Na fronto vima oko Madrida podržava se stalna topovska borba.

Na jugu oko Penaroje nacionalne snage osvojile su više pozicija. Sa ratišta je sklonjeno 70 neprijateljskih lješeva među kojima i jednog majora.

London, 12 oktobra (d) Engleska vlada ne namjerava opozvati zabranu skim stranama. Ako Francuska ne stvo ri svoju granicu na Pirinejima biće to djelo Engleske. Jer, ističe se u engleskoj javnosti, francuska će vlada svakako prethodno zatražiti od engleske da se otvoreno izjasni što bi poduzela u slučaju otvaranja granice prema Pirinejima.

NORMAN DEVIS NA ČELU DELEGACIJE USA

Vašington, 12 oktobra (d) Na čelu delegacija USA koja će uzeti učešća na konferenciji 9 sila biće Norman Devis. Kako Sjedinjene Države ne žele odrediti svoj stav ni išta poduzeti u vezi kinesko - japanskog rata to će se konferencija sila održati u belgijskom glavnom gradu Briselu. Vlada Kr. Belgije preduzela je sve potrebno da organizacija konferencije što bolje uspije.

HAPŠENJA U PALESTINI

Jerusalim, 12 oktobra (d) Sukobi između Arapa i engleske policije se i dalje nastavljaju. U sinoćnjim sukobima i demonstracijama uhapšeno je 30 Arapa.

PROSLAVA KOLUMBA

Vašington, 12 oktobra (d) U glavnom gradu, kao i u cijeloj zemlji proslavljen je dan otkrića Amerike po K. Kolumbu.

ČOVJEK TRI METRA VISOK

Moskva, 12 oktobra (t) Pri iskopinama u jednom selu južne sovjetske provincije nađen je kostur praistorijskog čovjeka visokog 3 metra. Kroz tijelo mu je probodeno koplje od čega je i umro.

U ITALIJI JE PROGLEŠENA DJELOMIČNA MOBILIZACIJA

Rim, 12 oktobra (s. m.) U Italiji su pozvani pod oružje rezervisti svih tehničkih formacija godišta 1907. i 1908. Osim toga pod oružje su pozvani svi rezervisti rodjeni 1909. godine. U toku su pripreme za poziv pod oružje još tri godišta rezervista i to onih rodjenih 1910., 1911. i 1912. godine. Poziv pod oružje rezervista ne vrši se javnim pozivom, nego se svakom rezervisti dostavi u njegov stan hitan poziv da odmah ide i da se prijavi u svoju jedinicu.

Potpisi su pali

(Od našeg dopisnika)

BEOGRAD, oktobra 1937.

Napokn se rodilo to dete dvogodišnjeg rada pregovaranje, savjetovanje trčkaranja. G. dr. Maček, kao posledn ja reč svega, potpisao je »GLASOVITI« sporazum! Davno se on začeo. Misao o njemu ima svoju genezu još 1935 g. S posla mnogih peripetija, posle isk sporazuma došlo je do »SPORAZUMA«! U njemu je zaključen sporazum po kojem će šefovi svih opozicionih partija dalje da se sporazumeva ju i da stvaraju nove sporazume. Do juče zgonetna sfinga u političkom plaštu, aždaja koja je i u san dolazila nesretnim političarima koji su razbijali gla vom da prodru u njemu dušu, anđeo novih vesti koje bi imale donesti prvu blagu vest protoevangelium ispaćenom našem narodu, danas ni veran sporazum obučen u haljine ozbiljna čoveka. Siromašivo se baš u tome otkriva; patuljak u odelu gorastasa!

Sva ta mučaljiva gospoda koja su o bolila najnovije čedo naše nutarnje po litike sad su se razglagoljila. Svi su veseli i zadovoljni, svi puni idealizma! Prvi je baza savršena. Šefovi su sada odahli. SPORAZUMELI SU SE KAKO ĆE SE DALJE SPORAZUMEVATI.

Glasoviti tekst sporazuma ima V. tačaka. Sve su precizne; nigde nema, kako su se šefovi izrazili, mesta kojo bi umeo zabludu ili nesporazum u daljnjem radu. U prvom opštem, načelnom delu postavlja se kao osnova svemu ostvarenje demokratskog i parlamentarnog poretka u zemlji, jer jeto, kažu, prvi uslov sa ma kakvu reformu. Da se to ostvari pozvani su Srbi i Hrvati koji bi složno radili na zartanom programu Zemaljski ustav donešen slobodnim i ravnopravnim glasom Srba, Hrvata i Slovenaca bio bi početak izgradnje nove države na jakoj bazi demokratije Dalje se priča, u toj priči, kako bi trebalo da dođe na vladu jedna vlada koja bi imala korena u narodu, s tim u vezi i poverenje naroda, i kako će li ta vlada u zajednici sa krunom proglasiti privremeni zakon kojim se ukida Ustav 1931 god. Zatim bi došao još jedan Ustav, po još jedan koji bi stvorio i formulirao konačni, pravi Ustav!!! Ovo je mnoge impresioniralo, međutim stvar, kako su je uzela gospoda šefovi, ne izgleda ni malo komplicirana. U ostalom, ne more se sve ozbiljno shvatiti!

Navodi se dalje uvođenje pravičnog i demokratskog izbornog rada koji bi došli do punog izražaja na Ustavotvornoj skupštini; govori se o bloku solidarnosti, o sprovođenju državnog i političkog programa, a zatim slede vla storučni potpisi petorice šefova; Zagreb -- Beograd, 8 oktobra 1937.

Pitamo se šta je sporazum doveo!! Ostavimo na stranu učvršćenje solidarnosti šefova, osvrnimo se na ono bitnije, zapravo na ono najvažnije. Tražimo realnost. Forum hrvatskih političara isticao je kako sporazum nema značaja samo jedne političke načelne deklaracije, nego jednog utanačenja za daljnu zajedničku političku akciju. Možda je to najtočnije rečeno. Dakle, ono što smo gore kazali: sporazum o sporazumu! U njemu nema ništa pozitivna. Pozitivno je samo uverenje da sve ono što se sprema provesti mora da se provede bez obzira na okolnost i način analogno i mimo glavnog, toliko naglašenog principa demokratije.

Politički pregled

»VREME« O KONKORDATU

U svome uvodniku »Novo vreme« kaže:

»Vođa većine katolika u zemlji g. dr. Maček, za koga se moglo očekivati da će ustati u obranu verske ravnopravnosti, kao prethodnice njegove političke navnopravnosti, za koju se on toliko zalaže — držao se potpuno rezevirano, ne pokazujući ni malo inte resovanja za celo to pitanje.

Izuzev korektnog i lojalnog držanja braće Slovenaca, u pitanju Konkordata ostao je sam usamljen, kao kakav vitez bez straha i mane jedino g. dr. Stojadinović. On je junački izdržao borbu, dobio je većinu u skupštini, ali je kao mudar državnik morao izvesti potrebno naravoučenije. Za nje ga je to bilo i toliko lakše, što ovaj Konkordat i nije bilo njegovo lično delo.

Posle smrti Velikog Kralja Mučenika na njegovom stolu ostao je bio i pred log Konkordata, kao jedan Njegov amanet. I kao što savestan pismonoša prenosi pismo iz poštanskog sandučeta do ekspedicije, tako je i g. dr. Stojadinović odneo pismo sa Kraljevog stola pred narodno predstavništvo. Čo vek nije bio sjajan. Pred tim faktom dužnost Predsednika vlade je bila da pismo vrati na mesto, sa koga ga je bio i uzeo. Ali, jedno je nesumnjivo: Jugoslavija mora imati Konkordat zbog svojih pet po miliona katolika.«

UVREDA ZA SRBE

»Novosti« donose izjavu novog ministra šuma i ruda g. Kujundžića datu novinarima u Banjojluci Gosp. Ministar je nglasio:

»Mi nismo nikad bili dalje od spora zuma. Tražimo da sporazum zadovolji Hrvate, a da ne vrijedja Srbe. Medjutim ukidanje septembarskog ustava to je uvreda za Srbe, jer on ne pretstavlja samo osnovni zakon države, nego i te stament Kralja Ujedinitelja. G. dr. Vlat ko Maček morao je o tome voditi mnogo više računa. Na posljetku oni koji se deklarišu kao nosioci demokra cije ne mogu i nesmiju operirati raznim oktroiranjima«.

DR. GRBA, NARODNI POSLANIK (JRZ) O SPORAZUMU.

U Vrginmostu je na konferenciji JRZ govorio i nar. poslanik g. dr. Grba. On je održao govor i dotakao spo razuma o kome je — prema »Novostima« — kazao:

»Osvrće se i na u sporazumu toliko istican princip »Većina Srba«, »većina Hrvata« i »većina Slovenaca«, pa kaže da se oni u prošlosti pa ni u pogansko vrijeme nisu razlikovali osim po svojim vojničkim nošnjama. Može neko biti Srbin, može neko biti Hrvat, može ne ko biti Hrvat, može neko biti Slovenac u svojoj kući, u crkvi, na narodnom zboru, ali u funkciji Kraljevine Jugosla vije on je državljanin jugoslovenske države i pripadnik jugoslavenskoga naroda. Ovu su ideologiju postavili najbolji sinovi ove zemlje od kralja Tomislava na Splitskom saboru pa do Marseljskog Mučenika. Prema tome ne može takve konstituante da bude, u kojoj će se kod glasanja ispitivati tko je Srbin, tko Hrvat tko je Slovenac. To je apsurd na načela parlamentarizma postavljena od vremena francuske re volucije po Sieyesu i Mirabeanu. Princip većine zakonodavnog tijela usvojen je od toga vremena i proveden je do današnjega dana. Ima dakle većina: kvorumska, apsolutna, tri petine, dve trećine, ali većina plemenske pripadnosti je jedan specijalni izum i u suštini svojoj apsurd koji mora da propane. Jedina dobra strana sporazuma da će biti dobra strana platforma za buduće izbore: tko je za razgradjivanje države neka ide u tabor sporazumaaš, a tko je za jednu i nedjeljivu Jugoslaviju taj će se svrstavati u redove JRZ koja će i dalje da čuva amanet Velikog Kralja Aleksandra i da Njegov amanet kao ftijeg preda Njegovom Si nu Kralju Petru II na dan Njegovog punoljetstva.

ŠIRITE „TRIBUNU“!

Kroz štampu Kraljevine Jugoslavije pod datumom 9 oktobar

(Nastavak)

»Jutarnji list«, Zagreb u broju od 9 oktobra ni jednom riječju ne spominje obljetnicu. Me đutim u broju od 10 oktobra, pod naslovom »Treća obljetnica smrti blagopojnog Kralja Aleksandra«, donosi kraći istaknuti izvještaj o komemoracijama. U ovom izvještaju nalazimo uz ovaj karakterističan, upravo originalan pa sus:

»Medju istaknutim predstavnicima državnih, vojnih i samoupravnih vlasti spominjemo banova pomoćnika dra Mihaldžića, armijskog generala Panteliju Jurišića te gradskog načelnika dra Teodora Peičića. Imena ostalih predstavnika nismo u stanju spominjati, jer bi tada trebalo spominjati tako ogroman broj imena, da nam to prostor lista ne dopušta.«

»Katolik«, šibenski tjednik izašao 9-tog a pod datumom 10-tog ov. mj. ni jednom noticom ne spominje obljetnicu.

»Vreme«, Beograd donosi na naslovnoj stra ni veliki članak posvećen ovom tužnom datumu. Članak je ilustrovan simboličkom slikom pohoda jugoslovenskog naroda na Oplenac.

»Dubrovnik«, tjednik koji izlazi u Dubrovniku posvetio je svoj subotnji broj uspomeni Kralja Viteza i Mućenika.

»Jugoslovenska pošta« iz Sarajeva u svom broju od 9 oktobra donosi na naslovnoj strani uvodnik, a u prilogu Njegvo djelo, misao i život.

»Istina«, tjednik za »Katoličku prosvjetu« ni jednom riječju ne spominje obljetnicu!

»Novosti«, Zagreb cijelu naslovnu stranu uvodnim člankom »Tri godine . . .« i velikom slikom odaje dužnu poštu Prvoborcu Jugoslovenstva prigodom tragične obljetnice.

»Samouprava« posvećuje svoj uvodnik tužnoj trogodišnjici završujući ga ovim riječima:

»Naša stranka i Vlada, koju Jugoslovenska Radikalna Zajednica pomaže, učinićе sve da se država osnaži i da se izgrade i učvrste temelji jedne bolje i srećnije budućnosti celog jugoslovenskog naroda! . . .«

»Jutro«, Ljubljana, posvećuje svoj uvodnik »Devetom oktobru« donseći opširne izvještaje o proteklom danu u Kraljevini i inostranstvu.

»Völkischer Beobachter« glavni organ nacionalsocijalističke stranke koji izlazi u Berlinu donosi sliku bpč. Kralja i veli:

»Cio jugoslovenski narod je u dubokoj tuzi, pošto mu nije otet samo Kralj, nego i Ujedinitelj tri jugoslovenska plemena i vodja kroz sve opasnosti poslijeratnog vremena.«

Vitalno pitanje hrvatske nutarnje po litike tzv. hrvatsko pitanje, u kojem su sada ukalupljena i sva druga pitanja, o stalo je na mrtvoj točci. Ni santimetar se nije pomaklo. U sporazumu je naglašena solidarnost Srba, Hrvata i Slovenaca pri rešavanju svih pitanja. Mi slimo da se pod Srbima, Hrvatima i Slovencima razume narod, što uostalom priznavaju i sami potpisnici upo rebivši poznatu frazu Antuna Radića da je narod subjekt. Da li potpisnici pretstav ljaju celi naš narod! Ali su oni to pravo sebi prisvojili! Hrvatskom delu opozicije ne bi mogli u tome mnogo pred baciti, ali srbijanskom! Da li će oni uzeti na dušu celi srpski narod! Na koji e se, dakle, način rešiti to hrvatsko pitanje! Ko će ga rešiti! pod kojim uslo vima! na kavoj bazi! To će nam, valjda, razjasniti neki novi sporazum koji će se negde u budućnosti pojaviti na površini.

Zagrebački političari su zadovoljni, kaže se, postigli su uspeh. To je točno G. dr. Mačeku došli su ljudi iz Srbije da mu pomognu rešavati hrvatsko pita nje i ostala pitanja političkog i socijal nog područja. Došli su k njemu ljudi koji su u jedno vreme najžučnije strele bacali na adresu hrvatskog naroda i narodnih vođa. G. Ljubo Davidović bio je član Narodne Skupštine koja je u Nišu za vreme svetskog rata izglasala resoluciju da će se Srbi boriti na život i smrt za ujedinjenje svih Srba, Hrvata i Slovenaca, tog jedinstvenog naroda. Taj isti g. Ljuba danas je spreman da prizna teritoriju triju naroda i d pomogne g. Mačeku u rešavanju problema hrvatske politike kao samostalnog političkog tela!! G. Vilder govori novinarima i pokazuje na g. Acu Stanojevića pa kaže: POGLEDAJTE, ZA VREME DIKTATURE G. ACA STANOJE VIĆ NIJE HTEO DA KAŽE NI DOBRO JUTRO G. DR. MAČEKU, A SADA JE, I ON POTPISAO OVAJ SPORAZUM. Valjda se i g. Stanojeviću sažalilo g. dr. Maček pa sad hoće da ga pomogne!! itd.!!!

Je li se iko setio kamo sve ovo vo di! Ili se možda nešto krije iza ovoga! Da ne blešte nekoj gospodi ministarske stolice negde u perspektivi pak su podjednom postali neka veza prema tudim nevoljama i patnjama.

Ipak imade njih koji ne ideališu u veliko. Oni shvataju da ovim sporazumom za sve učesnike sporazuma i za Hrvate, odnosno SDK i za grupe beogradske Udružene opozicije pretstoji velika borba. Sem toga za same Hrvate pretstoji borba od one točke do koje polazi sadašnji sporazum, pa dalje do konačnog izvojevanja cilja. Ta će borba biti velika, kako tvrde izvesni politički krugovi Zagreba i Hrvati moraju biti spremni. SEM TOGA PRETSTOJI BORBA I ZA SAME HR VATE, ČIJI SE KRAJNI CILJ MOŽE DOCNIJE U MNOGOME JAKO RAZLIKOVATI OD RANIJEG CILJA SRBIJANSKIH STRANAKA, KOJE SU SADA SA NJIMA STUPILE U SPORAZUM NA BAZI ISTOG NAČELA.

Rezerviranost pe svega. Treba dobro uočiti kamo se vodi. Treba rezonovati. Zadatke može svak postaviti. To nije pitanje. Pitanje nastaje tek onda kad se počne zadatak rešavati. O najtotalnije je onda kad se postavljeni zadaci ne samo ne reše, nego ne dođe i do ubeđenja da se ne mogu rešiti! Nije dovoljno na papiru uklanjati brane i ostale zapreke, treba i ozbiljno s njima računati.

Sve će biti u redu, samo, ako naša UO ne zaluta u čorsokak! g.—

VIJESTI

KROZ SPLIT

Jedan dan na Braču

(Nastavak 5)

Kad smo u prvu komoru ulizli, odmar do vrati, u jednoj ka' niši, pokazali su mi grb obitelji Cerineo. Grb je visok višje o' metra, a o' driva je. To je jedan stup okolo kojega je ovijena jedna zmija, a na vrj stupa je jedan pivac. Lipo izradjeno, a oni pivac pari da je živ.

I onda san obaša' svu kuću.

Sve starinsko, ma ono lipo, ukusno. Jema višje o' dvadese' zrcali od oni iz Murana, i kvadri sve starinski' Najlipji je jedan veliki portret jednoga viteza s velikim ordenom i s bande jednim malteškim križon. Po svoj prilici jema i veliku vridnost, samo bi ga va'jalo malo popravit, ma da ne stavi na nj ruke, ka' ča s'e puno puti u nas dogodilo, niki koji nisu o' zanata.

Lipi su niki lumini. To je jedan kip o' cakla' o' kojega sveca, a iza kipa je lumin. Kad lumin gori, onda oni kip prima o' svitlosti razne kolure.

Na zidu je jedna pergamena s popisom mrtvi od godine 1400 unaprid.

Mobilja ona starinska. Niki bauli ka' s obručiman o' gozda i velikin k' jučanican. Bauli su piturani u žuto a oni obruči u cr'jeno. Isto tako su piturani i kašuni za spremivanje robe, a i kredence koje su sve uzidjane.

Sva je kuća lipo piturana u najskoli plafuni su raznin nacrtiman piturani, i sve su piture jake.

Ovi dil kuće 'di Boveo stoji je iz vanka vidit' ka' jedna kula, pa unutra su puste skale. A iz jedne komore za poć u drugu, va'ja uvik učinit par skalinin. Cila kuća ka' niki labirint. Po podu matonele, pa sve zjedno daje niki patrijarkalni štimung.

Iza kuće gjardin, palme, a svud po zidoviman pusti kapari, ma to i po svin ostalin kućan o' Splitske, a na višje misti san vidi' naranče i limune a da se o oleandrin i ne govori. Sve kuće su pune cvića. Po ponistran, po skalan i balaturan, a isprin kuć isto tako. Isprin jedne male kuće bi' san vidi' jednu lipu i veliku kaziju, a s druge strane jedan šipak. Dvor lipo pometen i čist. Rekli su mi da je to deboto najsiromašnija kuća u mistu.

— Sad dojdi ovamo — govori mi Boco otvori mi vrata jedne komore — gledaj, ovo su ti moje stvari za ribašćinu.

Gledan ja, i borami san osta' začudjen.

Na samon zidu san izbroji' 52 panule, male i velike.

— Ovo je za zubace — tumači Boco — ovo je za jaglice, ovo je za kanjce, ovo je za ono, ono je za ono.

Špurtili uza zid, prankareli i karabina za pucat u dupine.

— Mriže mi se vanka šušu, jerbo smo ti u'vatili barbune, ma mi i' dupini razbijedu.

sI onda mi'e poče' pripovidat kako lovi ribu. Jedan je put ovako u Splitu pripovida' Noju Matošiću.

— Jedan zubatac o' dese' kili i po mi'e uteka'. Pridučer mi'e uteka' jedan od 14 kili i po, a nikidan jedan od 18 kili i po.

(Gre naprid)

CIJELI SPLIT JE PRIGODOM TREĆE OBLJETNICE TRAGIČNE SMRTI NAŠEG VELIKOG KRALJA ALEKSANDRA I. UJEDINITELJA

Odao na svečan način počast njegovoj uspomeni

Osvanuo je lijep oktobarski dan 9 oktobar na kojeg pada treća obljetnica tragične smrti našeg blagopočivšeg Viteška. Kralja Mučenika Aleksandra I. Ujedinitelja koji je poginuo u Marseillu. Ceo grad je osvanuo u crnim zastavama, na svim državnim zgradama, na Marjanu, brodovima u luci i parobrodima, na privatnim zgradama i rad njama izvješene su crne zastave ili pak državne u pola stijega.

Ranim jutrom jugoslovenski Sokoli našli su se svi pred spomen svjetionikom podignutim na uspomenu Neumrlom Kralju Mučeniku na gatu Majora Stojana. Sokoli su se poklonuli sa svojim zastavama i u molitivi svome Kralju. Pred svetionikom održao je pomen slavo starešina društva Split g. Bonifacije Kalebić. Govorio je o životu i radu te delima neprolazne vrijednosti koja je izvršio, a napose oko stvaranja nedjeljive Jugoslavije. Svoj govor je završio konstatacijom da će Sokolstvo Kraljevine Jugoslavije ostati vjerno velikoj ideji pokojnog Kralja, jugoslovenskom narodnom jedinstvu i dinastiji Karadjordjevića i čuvati Jugoslaviju do poslednjeg čovjeka. Sokoli su položili vjence i cvijeće na spomen svjetionik.

Pre dolaska Sokola delegacija Ljotićevaca postavila je venac sa trakom državnom i zelenom, na kojima je natpis: »Kralju Heroju — Zboraši«.

U 8 sati u svim crkvama održane su zadušnice kojima su prisustvovali delegati civilnih i vojnih vlasti. Pred katoličkom katedralom sv. Dujma i srpsko pravoslavnom crkvom bila je postrojna po jedna četa 13 p. p.

Poslije podne Narodna ženska zadruga u 4 sata položila je vjenac i cvijeće na spomen-svjetionik na gatu majora Stojana u luci a gdja Roca je održala lijep govor evocirajući uspomenu na blagopokojnog Kralja Aleksandra I. Sve članice Nar. Žen. Zadruge poklonile u se sjeni Velikog zočivšeg Kralja.

Sinoć u 8 sati u Narodnom kazalištu, Narodna Odbrana priredila je Spomen na Kralja Mučenika. Kazalište je bilo prekobrojno ispunjeno od građanstva koje je, svojim prisustvom, odalo hvalu Kralju Vitezu — Ujedinitelju — Mučeniku.

Kazalište je odisalo mistikom. Duboka crnica, sveta tišina, glas zvona. Zastor se polagano diže. Pred očima sakupljenog mnoštva pojavljuje se slika najvećeg našeg svetišta: Oplenac. U kripti obasjanoj blagom mesečevom svetlošću, kroz otvorena vrata hrama, vidi se sveti grob Junaka — Mučenika. Nema nikoga, glas kao kroz plač recituje pesmu »Oplenac« od S. Miličića (recitovala gdica Uglješić). Građanski orhestar potom svira posmrtni marš dok se čitaju (g. Judić) misli o Velikom Kralju. Ponovno recitacija pesme (gdica Uglješić) F. M. Fuisa: »Kralj naš još uvek živi«. Zato vreme ispred Njegova groba prolaze ljudi i žene, devojke i mladići odavajući poštu Neumrlom Heroju. Zbor »Šumadija« peva »Vječnaja pamjat«. Zvona ponovno zvone, dok zastor pada.

Građanstvo se nekim svetim mirom i mislima na Njega polagano diže i upučuje ka izlazu. Nečuje se čak ni vani neki jači govor, kao da osečaju da je On tu. Boje se da ne naruše sve tu tišinu koja je posvečena Njemu. Velikom Ocu Kralju, Mučeniku.

Publika i van kazališta, razilazeći se bez riječi ganuta i pod dubokim dojmom same priredbe, uzdisajima i suzama upotpunjava onu duboku crninu u koju je kazalište utonulo. Ovaj duboki osjećaj splitske publike očituje is krenu i toplu ljubav prema Velikom Kralju Mučeniku.

Ova lijepa mistička komemoracija izvedena je u režiji direktora gimnazije g. Alfirevića. Inscenaciju je izveo prof. g. B. Matas. (g)

X **Njemački ministar i vođa športa u Koštelima.** U Koštelima u Hotelu «Kop« prije Palace, borovi njemački ministar športa g. Von Tsahmmer and Osten. Boravkom na našoj rivijeri je oduševljen i ostaće duže vrijeme na odmoru.

X **Likviđiran štrajk drvodjelskih radnika.** Svi radnici koji su se nalazili u štrajku jutros su se povratili zadovoljni na posao. Njihovi opravdani zahtjevi kako smo već javili bili su minimalni i oni su uprav radi svoje skromnosti bili prihvatljivi. Štrajk je trajao dvije nedjelje pak je juće likviđiran jer su svi poslodavci potpisali predloženi kolektivni ugovor i pristali na sve zahtjeve radnika. Sa novim kolektivnim ugovorom drvodjelski radnici su dobili 5 od sto povišicu plata sviju kategorija.

X **Danas će** se održati pod predsjedanjem g. inž. Kargotića sjednica uprave javnih carinskih skladišta na kojoj će se rješavati važni tekući poslovi. U najskorije vrijeme imala bi se izvršiti svečana predaja prometu javnih i slobodnih skladišta koja su potpuno završena i već rade i ako još nije usljedila službena predaja prometu.

X **Dobar lov ribara sa Brača.** Prošle noći ribari sa Bola ulovili su 60 kvintala srdelja i manju količinu lokaroda. Svu ulovljenu ribu prodali su fabrikama za konzerviranje uz cijenu od 5—6 din. Na ribarnicu je danas doneseno oko 20 kvintala razne vrste ribe koja je prodavana po raznim cijenama prema vrsti od 3 do 30 dinara kg. (b)

I pre Hrista postojala je špijunaža, to se vidi iz 18 pisama, ispisanih na glini, koja su pronađena u Palestini. Ova pisma odnose se na slučaj nekog oficira Hošaja iz šestog veka pre Hrista, koji je bio osuđen i otpušten iz službe zbog toga što je izdavao državne tajne.

Širite „TRIBUNU"

Split, 12 oktobra.

X **Dežurne apoteke.** Kroz ovu nedjelju dežurne apoteke jesu: Matačić »K sv. Križu« Križeva ul. 2. i Andreis na trgu 9. novembra (Voćni trgg.)

X **Iz luke.** U luku je jutros stigao teretni italijanski brod »Perla« da se opskrbi sa ugljenom.

Grčki brod »Asmina Baika« koji je dovezao 700 vagona ugljena iskrcava na lukovorom već nekoliko dana. SS »Beograd« stigao je iz Pireja dovezavši razne robe.

X **Novi vozni red.** Na svim parobrodima male plovidbe, koji saobraćaju na našim otocima danas je izmenjen vozni red. Danas su otplovili svi parobrodi u 1.15 mjesto u 2 sata.

X **Izgubio pasoš.** John Juch, bojadisar iz Graca sada u Splitu izgubio je svoj pašoš. Katica Beroš, učen. izgubila je zlatni broš na Narodnom trgu vrijedan 1000 Dinara.

X **Prevario trgovca na pazaru.** Kobasičar Dragutin Pavlović, poslovođa radnje A. Mitrović na pazaru poslao je jednog seljaka da ponese kantu masti trgovcu Miju Petak u Basanskoj ulici te da naplati za mast odgovarajući iznos.

Seljak je ponio mast i naplatio od trgovca g. Petka dinara 325 i više se nije povratio natrag Pavloviću već se izgubio sa pazara. Pavlović je prijavio slučaj policiji i opisao seljaka kojemu nije znao ime a poznavao ga je od viđenja. Poslije istrage policija je ustanovila da se seljak koji je izvršio pronevjeru zove Jozo Perišić pk. Andrije iz Dugopolja, ali pored traganja do sada nije pronađen.

X **Vodić izazvao nered.** g. Ivo Rokela prijavljen je policiji radi nereda pri dolasku turista. Pri dolasku grupe stranih turista iz Dubrovnika parobrodom u Split, došlo je do nereda oko unaimljivanja prevoznih sredstava za razgledavanje okolice i putovanja u Trogir. Grupa putnika koja je bila unajmila autotaksi na nagovor g. Rokele činov. »Putnika« prešlo je u autobuse. Zbog ovoga je došlo do prepirke između pretstavnika »Putnika« g. Rakele i vlasnika autotaksija pa je policija uputila prijavu protiv g. Rakele. Ovakove pojave su za najstrožu osudu i nebi se smjele ponoviti a tim više što »Putnik« preko svojih pretstavnika dovodi u neugodan položaj strane turise koji dolaze kod nas radi provoda a ne da budu izvrgnuti neugodnostima.

X **Sapov autobus br. 47 potpuno izgorio.** Na putu za Solin u blizini električne centrale juće poslije podne došlo je do požara na velikom autobusu Splitskog autobusnog predu zeća koje ga je požar potpuno za kratko vrijeme uništio. Autobus je vršio redovitu prugu Split—Solin i obratno i juče poslije gumi defekta vraćao se je iz Solina bez putnika, šofirav je g. Ljubo Dumonić namještenik Sapa. Odjednom u blizini električne Centrale pojavila se vatra u motoru i brzo se proširila na ostale djelove kola.

Kad je šofer opazio da ispod njega gori on je iskočio iz autobusa i tako se spasio. Nije uspio niti da dohvati torbu sa kartama i novcem kojeg je naplatio za vožnju preko dana od putnika. Vatra je potpuno uništila cijeli autobus koji je potpuno izgorio.

Novoimenovani ministar za fizičko vaspitanje naroda gosp. dr. Vjekoslav Miletić

Sušačke »Primorske novine« donose portre novog ministra za fizički odgoj g. dr. Vjekoslava Miletića. U svom vrlo lijepom prikazu list kaže:

»Rekonstrukcijom vlade g. dra Milana Stojadinovića postavljen je za ministra za fizičko vaspitanje naroda g. dr. Vjekoslav Miletić narodni poslanik za srezove Rab i Pag. Neosporno je, da je ova vijest obradovala svakoga, jer je g. dr. V. Miletić narodni poslanik Hrvatskog Primorja, koji je i do sada uložio mnogo truda i napora kako bi našem kraju pomogao u svakom pogledu. G Miletić je, pored toga što je u čitavoj Dalmaciji veo ma dobro poznat po svom pozitivnom radu, isto tako poznat i cijenjen i na čitavom Hrvatskom Primorju, jer je on svoje zauzimanje za naš kraj dokazao nebrojeno puta. Vjerujemo, da će g. Miletić i nadalje pored svog resora, koji je također važan, i nadalje nesmanjeno voditi brigu o našem moru. pomorstvu, parobrodarstvu i ribarstvu, jer je to u stvari domena njegova dugogodišnjeg rada. Po fim važnim pitanjima naše pomorske i primorske privrede, koja je u najužoj vezi sa našom nacionalnom ekonomijom, g. Miletić je do sada uložio mnogo truda i staranja, a postigao je i odličnih rezutata, pa će sva ta naša pitanja naći i nadalje u njemu svoga zagovornika.«

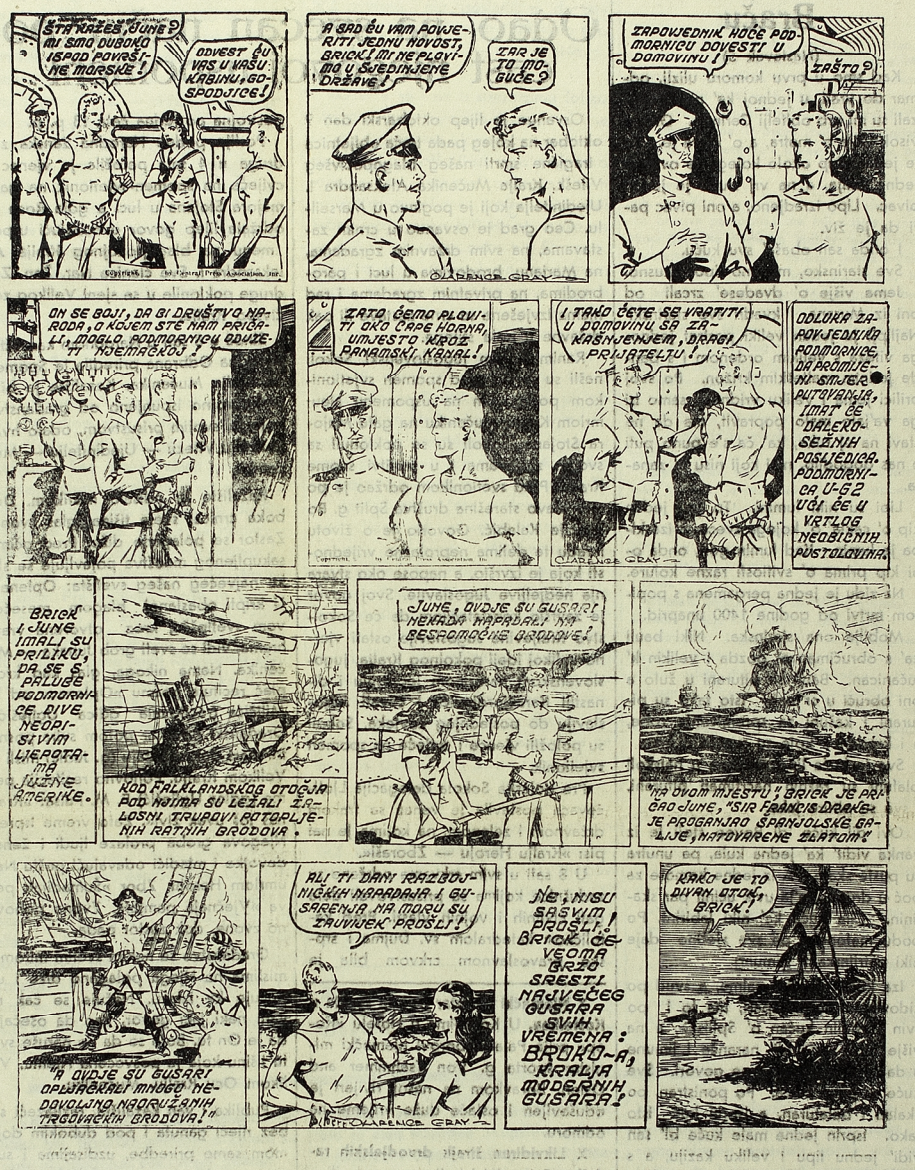
»Politička pripadnost g, Miletića vladinom bloku JRZ je za nas irelevantna, jer g. Miletića nije do sada nitko pitao kojoj stranci pripada. Za njega najbolje govori njegov rad. Taj je rad išao i ići će u korist našeg naroda u opće bez diferenciranja političke pripadnosti, i baš zbog toga je njegovo postavljanje za ministra naišlo na opće odobravanje.«

U Preku g. dr. Miletić otpočinje svoju punu političku djelatnost kao član Narodne radikalne stranke, što je s obzirom na prilike koje su vladale u tim krajevima u to vrijeme bilo vrlo teško i dosta naporno. Ali g. dr. Miletić, kao oduševljeni pristalica radikalne stranke i jugoslovenske ideje, ulazi u borbu sa puno energije i volje. Prvi put bio je kandidovan za narodnog poslanika na skupštinskim izborima 1927 god. na listi g. dr. Nike Subotića. Ali kako je borba u to vrijeme iz među Radikalne stranke i b. HSS u tome kraju bila veoma žestoka to je g. dr. Miletić za nekoliko glasova ostao neizabran. Ovaj prvi neuspjeh g. dr. Miletića nije obeshrabrio i on je nastavio i dalje svoj politički rad zadužujući svojim radom i svojim uslugama cio kraj i svoje zemljake bez obzira kojoj političkoj grupi pripadali. Ovakav njegov rad donio je ubrzo pozitivne rezultate i g. Miletić je g. 1931 god. izabran ogromnom većinom za narodnog poslanika iako je imao za protukandidata jednog vrlo istaknutog i popularnog člana b. HSS.

»Sva aktuelna pitanja koja su interesovala njegov kraj i cijelo Primorje našla su u g. dr. Miletiću odanog čovjeka koji se zalagao u punoj mjeri da se ona što povoljnije riješe. Ovdje treba naročito istaći problem pomorskog saobraćaja i uređenja luka na Jadranu za čije se rješenje g. dr. Miletić angažovao u tolikoj mjeri da su mnoga od tih povoljno riješena u interesu čitavog Primorja.«

Kralj moderniх gusara

Borbe Brik Bradforda sa kraljem gusara Brokom

Sušak

Oblasni odbor Jadranske straže u Sušaku sprema se da naročito ove godine proslavi Jadranski dan koji pada 31 oktobra. U programu proslave predviđeno je — polaganje temelj kamena »Doma Jadranske Straže« koji će već do tog dana možda biti pod krovom. Kamen temeljac položiće Ban Savske banovine g. Dr. Viktor Ružić koji je najviše i doprineo da je došlo do gradnje ovoga doma. Osim toga obaviće se posvećenje zastava Pomladka J. S. srednjih škola u Sušaku. Dom Jadranske Straže u Sušaku podiže se na najljepšem položaju grada, tako da leži prema moru i u samoj blizini mora. Ovim domom biće udovoljeno jednoj velikoj potrebi koja se je osjećala u nedostacima organizacije J. S. u ovom kraju. (p)

Treću obljetnicu smrti Kralja Mučenika Aleksandra I Ujedinitelja komemorirao je dostojno. U bogomoljama svih vjeroispovijesti održane su bogoslužena za pokoj Njegove velike duše. Nacionalna udruženja održale su komemoracije i polagale cvijeće na Njegov spomenik.

Grad je bio okićen nacionalnim zastavama na pola stjega sa crnim florom. Državni i samoupravni uredi nisu radili cjeloga dana, a radnje bile su zatvorene do 10 sati prije podne, dočim luka je radila cijeli dan. (p)

Njemački motorni brod »Belgrad« koji je po prvi put prispio u Sušak otputovao je u Fiumu da tamo obavi trgovačke poslove. Za sve vrijeme njegovog boravka u Sušaku bio je sveča no iskićen zastavama a po noći više bojnom rasvjetom.

Benkovac

DOČEK XIom PUKA

Poslije višemjesečnog odsustva, stigao je u našu varoš, kao u svoj stalni garnizon XIti pješ. puk »Karađorđe«.

Doček u Benkovcu rio je veličanstven na samom ulazu u mjesto, bio je podignut slavoluk, dok sa obe strane državne ceste, u dugom špalíru bile su postrojene ogromne mase svijeta sa školskom djecom, te sokolskom muzikom.

Kad je Komandant puka g. B. Marković stigao na konja pred slavoluk, nastala je bura oduševljenja i radosti svih slojeva pučanstva. Vojska je sa komandantom bila formalno obasuta cvijećem te dočekana oduševljenim poklicima, u kojima se je, još jednom jasno afirmisala ljubav ovog naroda prema vojsci, Kralju i Otadžbini.

Uz opću razdraganost svijeta, jedna djevojčica građanske škole, uz prigodni pozdrav, predala je g. pukovniku lijep buket cvijeća, kojeg je g. komandant iskrenom srdačnošću primio i zahvalio.

Uz zvukove i svirku vojne i sokolske muzike, puk je proslijedio put u varoš okićenu jugoslavenskim zastavama praćen oduševljenjem sakupljena svijeta.

Ovaj doček i spraćaj do kasarne, mogao je pružiti jaka dokaza, da ovaj narod voli vojsku iskrenom i nesebičnom ljubavlju, jer ova jedina oživljava uspomene na žrtve i tegobe ka ostvarenju našeg vjekovnog snar — ona je dina daje i garancije da će čuvati i sačuvati ove tekovine nesalomljivom snagom i hrabrošću svojom. (o)

SPORT

Uspješan rad J. S. K. „Jadrana“ na podizanju plivačkog sporta

Nema sportske grane koja se u našoj državi odvija pod tako lošim prilikama kao što je to slučaj kod plivačkog sporta.

Kroz jedan i po decenij ovaj sport se u Splitu dosta razgranao, a možemo kazati i dovinuo zavidne visine u usporedbi sa ostalim klubovima bilo to u tuzemstvu bilo onih u inozemstvu. J. S. K. »Jadran« dugogodišnji državni prvak u plivanju je jedini prestavnik Splita u toj grani sporta i on je dosta zaslužan za propagandu ovog najzdravijeg sporta za našu mladež. Kako se iz godine u godinu osjećao napredak u plivanju uporedo time se osjećala i potreba sve većeg komfora a osobito izgradnja plivališta. U početku su ista građena samo provizorno ali u najnovije vrijeme trebalo je pistupiti izgradnji stabilnih plivališta za što je trebalo učiniti velikih izdataka. U tom svom radu na podizanju potrebitih plivališta klubovi nijesu nailazili na potporu od strane nadležnih tako ni »Jadran« koji je trebao da se da se svojim sredstvima i potporom svojih članova i simpatizera odluči konačno na takove radove. Takovo plivalište bilo je već 1932 god. izgrađeno i isto silom prilika 1936 god. bilo napušteno. Sav uloženi kapital je propao i trebalo je pristupiti izgradnji novog plivališta, ali na modernoj bazi. Još lani je započeta izgradnja novog plivališta, ove godine nastavljena i po utvrđenom planu biće izgrađen moderan plivački stadion. I ako plivalište nije sasvim dogotovljeno ipak su se lani i ove godine održavala plivačka natjecanja, jer je i tako izgrađeno moglo da udovolji svim potrebama plivača i kod održanja samih natjecanja. Uporedo sa izgrađivanjem tog potrebitog komfora podiže se i snaga »Jadrana« koji u plivačkom sportu već dugi niz godina zauzima vodeće mjesto.

Ovagodišnja plivačka sezona »Jadrana« bila je vlo uspješna. U sporazumu sa Victoriom, Ilirijom i Triestinom održane su natjecanja za Jadranski kup tako, da su u Splitu održane 3 plivačke priredbe uz veliko interesovanje splitske publike. Osim toga Jadran je gostovao na Sušaku, Ljubljani i Trstu. U svim tim susretima Jadran je izišao pobjednikom u waterpolu, a istom kao treći u plivanju. Ovaj plasman u plivanju nije bio zadovoljavajući, ali kad se uzme u obzir, da je isti uslijedio uslijed bolesti nekih najboljih plivačica i u pomanjkanju prsnih plivačica nemože se bolje ni tražiti. Natjecanja ovakova stila dala su veliki moralni i materijalni uspjeh, a u idućoj sezoni biće postignuti još bolji rezultati, jer će biti uklonjeni nestotaci.

Juniorska ekipa Jadrana osvojila je prvenstvo u plivanju i waterpolu i pehar Novosti u trajno vlasništvo. Plivačice Jadrana pokazale su se kao najbolje u državi,, a isto tako i waterpolo ekipa.

Pri kraju sezone Jadran je bio gost istoimenog kluba u Hercegnovom i tom prilikom iznio velike pobjede u plivanju i waterpolu.

Njegove plivačice ko najbolje u državi, Beara, Sidar, Roje i Petrošić uzele su učešće na međudržavnom susretu Čehoslovačka — Jugoslavija i tom prilikom u Splitu. Uprava zahvaljuje!

X **Nove legitimacije** izdane trgovačkom plivale su bolje od postojećih još prekorda.

Sada nastupa mrtva sezona jer nemamo zimskih bazena, ali Jadran i dalje za svoje plivače radi, a time u vezi doprinaša i napredku cjelokupnog našeg sporta. Nastavlja se izgradnja plivališta, i do iduće sezone biće izgrađen i četvrti zid bazena tako da će bazen biti zatvoren i plivači će moći da nesmetano provode akcionalan trening jer tada neće biti valova koji su baš ove godine onemogućivali svaki jači rad.

Iduća sezona biće također vrlo povoljna, u vidu su mnoga gostovanja i prredbe kod kuće, a da bi rad bio uspješniji uprava je u idućoj sezoni odlučila za nekoliko mjeseci angažirati trenera za waterpolo, a za plivanje nije potrebno, jer ima Senjanovića našeg poznatog plivačkog stručnjaka koji se za to osposobio. Senjanović Ante naš poznati plivač i pročelnik Jadrana sprema se da u zajednici sa g. Macanovičem izda stručnu knjigu o plivanju pak će tako biti ispunjena jedna velika praznina u našem plivačkom sportu, a našim plivačima biti omogućeno da se koriste izlaganjima na ših poznatih radnika na propagandu plivačkog sporta.

Jadran je održao svoju redovnu godišnju skupštinu na kojoj je ponovno bio izabran za pretsjednika dr. Josip Čulić, koji je svojim neumornim radom uz počasnog pretsjenika g. Franu Aljinovića dosta zaslužan, da klub iz godine u godinu tako dobro napreduje.

»DINARA JE FAVORIT ZA OS-VAJANJE PRVOG MJESTA U »A« GRUPI II RAZREDA S. N. Pa!

Šibenik ima poslije nedjeljne igre vrlo malo izgleda da postane prvak

Jučer smo donijeli prikaz sa nedjeljne utakmice Dinara — Šibenik u Kninu, koja je završila lijepom, ali previsokom pobjedom Dinare.

Šibenik nakon ove igre ne pretstavlja više favorita za osvajanje prvog mjesta u svojoj grupi.

Dinara pak sa već osvojena 4 boda i sjajnom 8:3 goldiferencom već je osigurala sebi prvo mjesto.

Nakon nedjeljne igre tablični red ostao je skoro nepromjenjen i on izgleda danas ovako:

Dinara	3	2	0	1	8:3	4 (2)
Šibenik	2	1	0	1	4:5	2 (2)
Došk	3	1	0	2	4:8	2 (4)

Dinara ima još da odigra samo revanš utakmicu s »crvenima« u Šibeniku. Ako Dinara ovu utakmicu i izgubi, njoj će i dalje ostati prvo mjesto te će podijeliti megdan sa prvakom iz grupe »B«, a za konačni ulazak u u I razred S. N. Pa.

Šibeniku pretstoje još dvije borbe, jedna s Doškom u Drnišu i druga s Dinarom u Šibeniku.

Pretpostavlja se da će Šibenik nedjeljnu utakmicu sa Doškom izgubiti, a Dinaru u Šibeniku pobjediti. Međutim Dinaru ni u komu slučaju ne može svrguti s današnjeg prvog mjesta pošto je ona po goldiferenci u mnogo boljim vodama.

Može se ali desiti i jedno čudo! Na primjer da Šibenik pobjedi ili odigra neodlučno u Drnišu, ali o tome već sada pisati bilo bi preoptimistički.

Došku pretstoji još samo jedna igra i to sa »crvenima« u Drnišu. Došk ni u kom slučaju ne može više da računa na prvo mjesto, ali i pored toga on će uložiti sve da u nedjelju pobjedi »crvene«.

Svakako nedjeljna igra biće jedna od najtežih koju je Šibenik u ovom prvenstvu imao.

Iz Knina imamo najbolje iskustvo, pa prema ovome možemo vodstvu Šibenika a i samim igračima dati jedan savjet.

Šibeniku je neophodno potreban novi vod navale, a to treba da bude jedan ozbiljan, pametan i požrtvovan igrač, koji će uvijek da povede svoj tim u najvеće borbe i u ovaj unese onu živost koju »crveni« još nemaju, a bez koje se ne može očekivati pozitivan ishod nijedne borbe.

Mislimo da bi to mjesto najbolje pripadalo Bajriću, pa bi bilo uputno, da se za igru u Drnišu postavi baš njega na centar.

Otvoreno je nadlje pitanje krilnih igrača. U Kninu su koji Norsić, koji i Bujas naprosto »plivali«. Može im se pripisati, da su u Kninu imali loš dan, ali oprostiti im se ipak ne može, što su upropaštavali vrlo sigurne i zrele šanse.

Čane na golu morao bi se ozbiljnije prihvatiti povjerenog mu mjesta, jer će baš do njega najviše stajati sam ishod ove pretstojeće borbe u Drnišu.

Za halfove i bekove ne bismo imali što prigovoriti, ali bi uputnije bilo kada bi Fakac zamjenio mjesto sa Junakovićem.

Tehničko votsvo »Šibenika« pri sastavljanju tima za igru sa Doškom, trebalo bi o ovome da povede računa i nije isključeno da bi Šibenik baš u Drnišu zabilježio jednu lijepu pobjedu.

A ako se to ostvari njegovi izgledi će znatno poskočiti, računajući dabome uvijek i sa sigurnošću na pobjedu nad Dinarom u Šibeniku.

Prije nego što se krene za Drniš votstvo Šibenika, treba da najsavjesnije poradi i u tim postavi takove igrače od kojih se možemo nadati najboljem.

— mat.—

Split

Iz luke. Jutros je doplovio polu-teretni brod »Plavnik« društva »Oceania« iz Sušaka. Ukrcati će u Solinu raznu robu za luke sredozemnog mora.

Italijanski teretni brod »Mercontonio Brogodin« doplovio je iz Trsta u luci će ukrcati raznu robu i opskubiti se ugljenom i otploviti za Afriku.

X **Izgubljena novčarka** sa dva prstena sa briljantima. Jutros je doputovao sa autobusom iz Omiša g. dr. Ante Palmaršon, odvokat u Omišu. Na putu od hotela »Bellevue« do kancelarije «Dalmatienne« u Marmontovoj ulici, izgubio je novčarku - patent u kojoj su bila dva vrijedna prstena sa briljantima i nekoliko stotina dinara u srebrnom novcu.

Poštenog nalaznika dobro bi nagradio jer su prstenovi draga uspomena.

X **Prigodom imenovanja** g. R. Vizina, z direktora Direkcije Pomorskog saobraćaja u Splitu, položio je g. Lujo Rismondo Dinara 100.— u fond uboške zaklade pomoraca pri Pom. Di-

X **Nove legitimacije** izdane trgovačkim putnicama. Trgovačka industrijska Komora u Splitu izdala je u posljednjem tromjesečju legitimacije g. Antunu Treche, i Antunu Borčiću Jakovljevu trgovačkim putnicima za fabriku tjestenine »Cetine«.

X Milan Stupin pk. Mate pošt. čin. u m. Juče je preminuo u 48 godini a danas je sahranjen na novom groblju »Lovrinac« uz učešće brojne rodbine, prijatelja i poštovalaca. Pokojnik je bio rodom iz Prvića - Šapurine a oženio se iz ugledne obitelji Božić na Solti. U životu zbog svoje dobrote i altruizma stekao je mnogo prijatelja i bio mnogo cijenjen, radio je mnogo na zadrugarstvu. Oplakuju ga dva sina i supruga. Neka mu je vječni pokoj a obitelji i rodbini naše saučešće.

X **Bugarski vojni ataše u Splitu.** U naš grad je doputovao g. Dobrinov Velimir, potpukovnik i vojni ataše kraljevine Bugarske u Beogradu. U društvu svoje supruge zadržaće se nekoliko dana da pogleda grad i gradske znamenitosti.

X **Policija je kaznila više lica** radi nje noćnog mira te otvaranja i zatvaranja radnje kao i zbog lošeg nadzora nad maloljetnom djecom.

Trogir

(Trogir, 10 X) Na treću obletnicu mučeničke smrti Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja održan je i u Trogiru pomen u stolnoj crkvi, kojemu su prisustvovali izaslanici ureda, nacionalnih udruženja i brojno građanstvo, osim pretstavnika općine, koji danas u eri sporazuma ne odavaju počast ni najsvetijim žrtvama domovine.

Na večer je održana komemoracija u sokolani, koju je otvorio starešina brat B. Gregorić pozvavši prisutne, da šutnjom od jedne minute odadu počast neumrlom Kralju. Komemorativno slovo održao je prosvetar brat J. Sironić istakavši veliki nacionalni i državnički rad Kralja Mučenika i njegovu plemenitu žrtvu za narod i do i domovinu.

Komemoracija završena je sa pesmom »Čuvajte Jugoslaviju«, koju je otpevao društveni pevački zbor. (i)

ROMAN »TRIBUNE«

ABEL BELSTROM:

Crni plesač

POVIJEST JEDNE TAJNE

(Nastavak 9)

— Vi ste nepravedni. Abraham nije takav — bar više nije takav. U zadnje vrijeme on se ozbiljno popravio.

— Ni jednom stvoru ne poričem spo sobnost da se popravi, lady Canning! . . . A što se Abrahama tiče, vi ste u mogućnosti da ga najtačnije ocijenite.

Oči Marion Canning bljesnuše neprijateljski, ali samo trenutak. Međutim i to je i doktoru bilo dovoljno: on vidje da je zabrazdio.

— Što time hoćete da kažete? — zapita ona oporo.

— Da sam matora budala — odvrati doktor brzo i vješto — koji ipak dobro još vidi. Eno, pogledajte tamo! Možda ćete i vi spaziti onaj mladi par.

— Kakav par?

— No, tamo u sjenici, dvoje mladih srdaca . . . Čini mi se da se u ovom starom zamku opet rađa jedna velika ljubav . . . Svijet je nepopravljiv! Vaz da isto! . . . »Ljubite se i množite«!

Sjenica je stajala podalje dvorca, usred rascvalog poljskog cvijeća. Brišljan ju je gušio sa svih strana i samo mjestimice otkrivao njene zletene zidove. Kroz takav jedan otvor provirivala je zlatokosa glava Florence Milton i do nje lice nekog muškarca. Bio je to Reginald Houston.

Marion Canning se brzo diže i priđe prozoru. Časak je šuteći posmatrala obje prilike, a zatim otvori prozor pa se naže vanka.

V.

Tog jutra Reginald ju je zatekao u sjenici. Stajala je uz okrugli, vrtni sto i iz svoje kecelje pregrštima vadila poljsko cvijeće. Brižljivo ga je slagala u gomilu i hitro lovila kad bi se koji stručak otkotrljao na zemlju.

Bila se sva predala poslu i svojim mislima. Pokadkada bi zalutala koja suza i nestala među kapljicama jutarnje rose na laticama cvijeća . . .

Ovako, u svojoj tuzi, nesvijesna da je on izdaleka posmatra, ona se Reginaldu učini ljepšom nego ikada. Onaj stas, ona prekrasna plava kosa, pa oči . . . U svakom njenom pokretu bilo je toliko ljupkosti, gipkosti . . .

Htjede da joj se prikrade i nečujno dovuče do sjenice. Rukama i nogama oprazno je uklanjao šiblje sa svoga puta, ali ga šušanje jedne grane izdade. Florence se naglo okrenu i ugleda nasmijano Reginaldove lice.

— Ah, vi ste to! — reče ona kao s olakšanjem. — Da znate što ste me za strašili!

— Plašljivi ste kao zec, Florence! — odvrati on veselo i jednim skokom pređe preko ograde sjenice, pa se nađe pred njom.

Sada, izbliza, mogao je bolje da je vidi. Njena plava kosa u kovrčama je obrubljivala čelo i oživljavala blijedo lice. Crna jednostavna oprava još više je isticala njeno blijedilo i ujedno

— Oh, to je još jedino što mogu učiniti za njega! . . . Bio je tako dobar prema meni!

U njemu oku zasvijetluca pritajena suza. Lagani okret rukom — i ona nestade.

— Ali ni vi niste noćas spavali — reče ona. — Čula sam vaš hod. Šetali ste, šetali, ne znam ni sama do kada. Na koncu sam ipak zaspala.

Reginald se lupi šakom po čelu.

— Ja sam neoprostiv magarac! Sasvim sam zaboravio da je moja soba nad vašom! . . . Oprostite, Floy! . . .

— Nemojte! — zadrža ga ona. — Zar mislite da bih poslije svega onog mogla spavati? . . .

Prebirala je u hrpi cvijeća što je pred njome ležala na stolu. Potočnice, ga uljepšavalo. Ali oči, njene prekrasne oči, boje kao plavetnilo mora i kao zelenilo maslinova lišća, bjehu zaplakane! . . .

— Oho, čini mi se da ste i vi ovu noć loše proveli! — reče on nježno.

—Plakala sam! Nisam se mogla primiriti; nikako da shvatim da je lord Kelvin mrtav! . . .

— Bar jedna duša koja za njim iskreno žali! Da, da, nemojte se braniti! Vi ste jedini u ovom dvorcu koji za njim iskreno žali! . . . I zato ste uranili i nabrali cvijeća za njegov odar, zar ne?

Florence teško uzdahnu.

Kako je lijepa bila usred tog mozaika boja!

— Zašto me tako gledate?

— Mislim na naš razgovor, sinoć na terasi.

— Ah!

— Da ga možda niste zaboravili?

Ona zavrti glavom.

— Da znate što vi značite za mene! — reče Reginald nježno. On je dohvati za ruke i htjede privući k sebi. Ali mu se ona blago ote.

— Ne, nemojte, molim vas! . . . Bar danas, dok mi je sinoćnji događaj još pred očima. Ne mogu nikako da ga se otresem!

— Vi ste suviše osjetljivi, Florence!

(Nastaviće se)

Nije ovo reklama, već sastavni dio onoga što mora jedan moderan list pružati svojim čitaocima.

Treba da još jednom podvučemo da je svaki pretplatnik lista osiguran Za slučaj smrti na 10. 000 dinara, a za slučaj trajne nesposobnosti isto na 10. 000 dinara, dakle ukupno na

20. 000 dinara

Da bi se koristio ovom povlasticom svaki je pretplatnik dužan da uplati pretplatu unapred najkasnije do svakog 10-tog u mjesecu.

Poslijednje vijesti

OSUDA SPORAZUMA

Beograd, 13 oktobra (g) Opštine grada Štipa i Skoplja održale su narodčite sjednice na kojima su oštro osudile potpisani sporazum SDK i U. O. Na kraju donešene rezolucije izrazuje se puno poverenje vladi g. dr. M. Stojadinovića.

VAŽNOST JUGOSLOVENSKO - FRANCUSKOG PRIJATELJSTVA

Pariz, 13 oktobra (j. n.) Jugoslovenski ministar pretsjednik g. dr. M. Stojadinović, ističe se u pariškim političkim krugovima, želio je da lično potpiše u Parizu obnovu prijateljstva sa Francuskom da bi istokao njegovu punu važnost.

—o—

MILIONI SVEUČILIŠNOG REKTORA

Jedan od najpoznatijih muževa amerikanskog javnog života. Nicholas Murray Budler, ektor Colubia sveučilišta, slivao je ovih dana svoj 75 rodjendan. Tom prilikom izjavio je novinarima da ne kani umrijeti prije dok ne pribavi još 40 miljjuna dolara za fond svoga sveučilišta. On je rektor tog zavoda već 36 godina i upravlja sa imetkom od 150 milijuna dolara. Butler posjeduje 45 diploma raznih sveučilišta a član je preko 40 znanstvenih društava.

VISOKE POTPETICE

Novine su javile, da je kod svečanog krunidbenog akto u Westminsterskoj opatiji vojvotkinja od Gloucestera nosila napadno visoke potpetice, i to zato, jer je manja od vojvotkinje od Kenta, pa se željelo, da obje princese budu jednake visine. Ali međutim ova neobična visina vojvotkinje od eKnta, dans bez sumnje najljepše i najelegant nije princese na engleskom kraljevskom dvoru. zadaje briga i samom njezinom mužu. Tako engleske novine izjavljuju da i on mora nositi visoke potpetice, kada pleše sa svojom suprugom, jer i on je nešto manji od nje Veli se, da ples ovoga kneževskog para ne bi bez vojvodinih visokih potpetica pruži harmoničnu sliku . . .

KRATKE VIJESTI

— Veliki turski manevri na Egejskom moru nastavljaju se. Jutros je Kemal Atatirk, u pratnji pretsjednika vlade Ismeta Inenija, napustio manevarsko polje.

— U napuljskoj luci izbio je sinoć veliki požar. Jedan strani brod je uništen. Požar je teškom mukom uništen. Ima nekoliko ranjenih.

— Tri vazdušna napada izvršena su jučer na Saragozu. Neprijatelj nije imao velika uspjeha.

— Glavni grad nacionalističke Španije Burgos proslavio je jučer »dan rase« na vrlo svečan način.

— Japansko ministarstvo je dalo ob jašnjenja u vezi napada na antenu vile britanskog poslanstva, ističući da istima nije bilo britanskih zastavica.

(Beograd) g. dr. Vjekoslav Miletić, ministar za fizički odgoj napustio je danas Beograd i otputovao za Primorje.

OGLAŠUJTE u „TRIBUNI“

—o—

»U HRAMU BESMRTNOSTI«

Pod ovim naslovom izašla je aktovka za sokolske pozornice koju je napisao g. prof. Stj. Roca. Radnja se događa na Oplencu. Posvećena je uspomeni Viteškog Kralja Ujedinitelja prilikom treće godišnjice Njegove mučeničke smrti. I ova aktovka puna je osjećaja i topline kao što su već poznate Rocine dramatske radnje u jednom činu: **»Duh Sokolstva«** i **»Istina pobjeđuje«.**

—o—

Najlepša privatna zbirka prstenja prenesena je ovih dana iz Pariza u London, gde će biti izložena. Zbirka sadrži dragoceno prstenje iz doba egipatskih faraona pa sve do starog, skupocjenog prstenja iz prošlog veka.

Direktor HAMILKAR VITALIJANI — Glavni i odgovorni urednik: BRUNOSLAV J. LORINI — Štampa: »Štanik« Sibenik (Zastupa: H. Vitalijani)

MALA KRONIKA

MONACH ILIODOR TUŽI RASPUTINOVU KĆER.

Newiorškom sudu podnio je Sergije Trufanov tužbu protiv Marije Rasputin, hćerke umorenog ruskog monaha Rasputina. On traži otštetu od 10.000 dolara. Trufanov nije nitko drugi nego protivnik Rasputinov, monah Iliodor. Iliodor tvrdi da ga je Marija Rasputin u svojoj knjizi »Moj otac« oklevetala tvrdnjom, da je on obešćastio jednu damu. Prije je zahtijevao otštetu, jer je u knjizi »Rasputin, sveti djavao«, bio oštro napadnut. Taj proces je izgubio a Rasputinova kćerka je uvjerena da će izgubiti i ovaj.

SAUCESTAN SUD.

U Lelbourneu odgovarao je pred sudom George Atkinson, optužen zbog dvoženstva. Sudac je trebao da sakupi mnoge podatke, pa je optuženoga strpao u istražni zatvor. Kratko vrijeme nakon početka glavne rasprave dobio je sudac obavijest, da su obadvije Atkinsonove žene nenadano umrle. Tako je Atkinson postao dvostruki udovac. Sud je to uvažio kao težak udarac za optuženoga, pa je u svojoj osudi bio vrlo blag. Osudio ga je na šest mjeseci zatvora, ali uvjetno na godinu dana i odmah ga pustio iz zatvora. Ako dakle Atkinson bude u roku od godine dana i opet počinio zločin dvoženstva, u što sud ne vjeruje, morat će otsjediti i sada izrečenu kaznu.

ELEGANCIJA RAZLOG RASTAVE BRAKA.

Bečki je sud ovih dana neobičnim okolnostima odobrio jednu rastavu braka. Nakon deset godina sretne brač ne veze muž je odlučno zatražio rastavu zato, što je njegova žena silno omršavila posebnom kurom i ritmičkim vježbama, koje su trajale mjesecima. Ona je time zaista dobila vitku liniju, na kojoj bi joj mnoge žene zavidile, ali se to naglo mržavljenje, nije svidjelo njezinom mužu.

»Moja žena nije više ona ista, koju sam ja oženio« — izjavio je pred sudom.

Sud je zaista uzeo u obzir njegov temperamentni istup i odobrio rastavu »s obzirom na to, što je ženska punoća bila nešto, što je žena donijela sobom u brak i što se mužu ne može oduzeti«

MAĐARSKE LASTAVICE ZIMOVALE SU U JUŽNOJ AFRICI.

Još od godine 1908 trudi se mađarski ornitološki institut, da pomoću nožnog prstena za ptice ustanovi kretanje ptica-selica. Dok su vijesti o mađarskim rodama, koje su imale na sebi takav prsten, primljene već prvih godidina, dotle se čekalo gotovo trideset godina, dok su uhvaćene dvije mađarske laste od 20.000 lasta označenih prstenovima. O prvoj takvoj lasti stigla je vijest prije šest godina. Lasta je imala na nozi prsten proviđen datumom 20 maja 1930. Prsten je metnuo lasti na nogu madžarski barun Ladislav Sorimois koji ima posjed kod Šopronja. Nedavno je stigla vijest iz Južne Afrike, da je ondje uhvaćena jedna madžarska lasta, koja nosi na nozi prsten označen brojem 96.720. Lastu je našao neki govedar dne 4 januara ove godine. Sad je ustanovljeno, da je ovu lastu signirao arKlo Kraus iz Fugeda, od Tolne, dne 18 juna prošle godine zajedno sa još četiri laste. Mlada lasta vica, koja nije imala ni pola godine, prevalila je dakle zračnom linijom put od 8500 km.

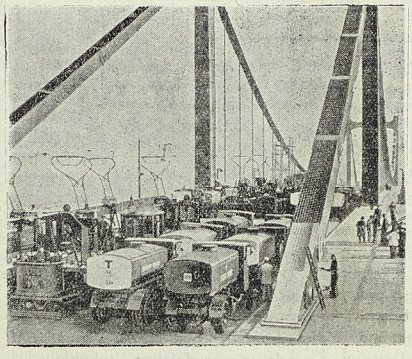
SVJETSKI DOGODJAJI U SLICI

Berba u 1937 god.

Snimak iz posljednjeg filma pok. Adele Sandrok.

Novi most na Dunavu u Beču.

Nakon dovršenih manevara Kralj Boris III. podjeljuje nove zastave svojim pukovima.

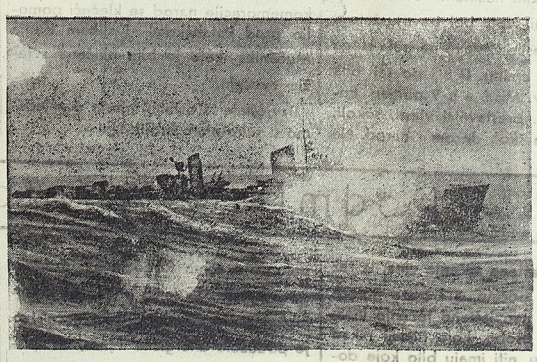

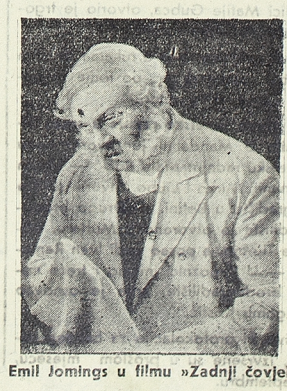
Japanske trupe odmaraju se nakon osvojenja Petalinga.

Emil Jomings u privatnom životu.

Njemački torpedoazarač u punoj ovažnji. Najnoviji ejedinice njemačke flote.

Emil Jomings u filmu »Zadnji čovjek«

KROZ ŠIBENIK GRADSKE

Šibenik, 11 oktobra.

X **Dežuna apteka:** Lj. Montana.

X **Restauracija i kavana** »Krka«, dnevni orkestar. Dobra kuhinja.

X **Gostinja »Maribor«**, najomiljelije sastajalište gurmana. Vlasnik: Ante Bujas.

X**Promet u luci.** Talijanski parobrod »Gian - Paolo« otputovao je za Skradin da tamo ukrca 130 tona lignita.

Jedrenjak »Sv. Ante«, Stomorska doveo je u Šibenik selidbeno pokućstvo iz Zelenike.

Motorni brod »Lovac« — Zlarin tovari 5 vagona brašna za Zadar.

Talijanski motorni jedrenjak »Giovanin« ukrcao je 160 tona ugljena za Italiju.

Albanski motorni jedrenjak »Besnik« iz Skadra tovari teret od 160 metara kubičnih drva.

Jedrenjak »Sokol«, Karlobag, doveo je iz Sali 2 vagona slanih srdela u buradima. Srdele su prodane u Čehoslovačku.

X»Poljačka krv«, prva pretstava Kazališne sekcije »Kola«. Kazališna sekcija »Kola« započela je već vježbanjem prve operete koju će davati u kazalištu već ove zime. Uprava je imala sretan izbor, te se sada studira poznata melodijozna opereta »Poljačka krv« od Nedhala, koja je svuda gdje je davana bila primljena sa velikim odazivom. Svi pjevači i muzičke sile u operet, su sa mo naši sugrađani, a od prigode do prigode, će iz Zagreba gostovati neki prvaci operete, koji su već dali svoj pristanak

X **Za izložbu u Parizu.** Izletu, kojeg je upriličio zagrebački »Putnik« za pariško izložbu, priključila su se iz Šibenika tri lica.

X **Izgred jednog umobolnika.** Jedan umobolnik iz grada, koji je već bio par puta zaklonjen u duševnom odijeljenju Banovinske bolnice u Šibeniku, pobjegao je noćas iz kuće i skitao se po gradu.

U zoru je došao kući i kako je našao vrata zatvorena, razbio ih, a onda se zaprijetio ženi i djeci. Policija je uredovala i bolesnik će biti opet predan u duševnu bolnicu na liječenje.

X **Nove trgovačke radnje u gradu.** U gradu su otvorene slijedeće nove trgovačke radnje: Frua Aldo Antin u ulici Kralja Tomislava. Radnja je manufakturno - galanterijska. — Vidović Viće u Zlarinskom prolazu, otvorio je trgovinu mješovitom robom. — Marklin Stjepan, u svojoj novoj radnji u Zagrebačkoj ulici vodi manufakturnu i galanterijsku trgovinu. — Vukšić Stjepan u ulici Matije Gubca, otvorio je trgovinu mješovitom robom.

Sve ove radnje su u rukama stručnih osoba, kojima je već po tome zajamčen uspjeh. Bilo sretno!

X **Nove zanatske radnje u srezu Šibenik.** U Mandalini je otvorio novu pekarsku radnju: Mate Božić. — Uroda Branimir, Mirko i Ljubo, otvorili su brodogradilište u Betini. — Drugo brodogradilište je otvoreno u Murteru, općine Tijesno, a posao vodi Ivan Ramęša. — U Rogoznici imamo i treće novo brodogradilište, koje je osnovao Dragomir Kristić.

Sve ti protokolacije za brodogradnju, izvršene su u prošlom mjesecu, septembru.

Zbog prekinuća struje nismo mogli današnji broj izdati u redovitom opsegu

Molimo čitaoce da to uvaže.

Novi cijenik za kruh i meso

Ovih dana se radi na donošenju novog cijenika za kruh i meso. Stari cijenik će se izmijeniti.

Koli kruh, toli meso i mesnate preradjevine, su od lanjske godine znatno poskupile, pa se uvidja potreba da se taj stari, danas već davno nevažeći cijenik izmijeni. U tu svrhu su održane prethodne konferencije sa zainteresira nim strankama jedne i druge branše, da se sasluša i njihovo mišljenje o uzrocima poskupljenja cijena i dali su ti uzroci opravdani.

Kod donašanja novog cijenika voditi će se računa i o interesima zanatskih struka, ali će se uzeti u zaštitu i potrošač, da ne plaća više od onoga što je opravdano. Novi cijenik će se izdati ovih dana.

Cijela Sjeverna Dalmacija odala je dužnu poštu Kralju Mučeniku

(Biograd n. m.) Prigodom obljetnice smrti blaženopočivšeg Kralja - Mučenika ovdje je održan pomen u katoličkom hramu, a poslije toga po pravoslavnom obredu. Crkva je bila dupkom ispunjena svijetom, samo mjesta određena za članove jednog nadleštva nisu bila zapremljena. (Isti ovakav slučaj desio se prigodom blagodarenja prilikom rođendana Nj. Veličanstva Kralja Petra II.)

U Sokolani tom prigodom održana je i komemoracija, na kojoj je govorio g. Dušan Rašković. Komemoraciji je prisustvovalo vrlo veliki broj građanstva svih slojeva, tako da su koli crkva toli i Sokolana bile dupkom pune. Po gradu na svim patriotskim kućama i radnjama bile su istaknute zastave sa crnim florom izuzev općinske zgrade.

Mandalina. Uspomenu na tužni događaj u Marselju obnovili su rodoljubni meštani 9 ov. mes. osobitim saučešćem u ovoj narodnoj žalosti radi gubitka Velikog Vladara, Junaka, Sokola i Vit. Kralja Aleksandra I Uјed. Nutarnjim i vanjskim načinom očitovali su Mandalinijani svoju bol i svoju žalost. Kuće su izvesile zastave na pola stega sa florom ili crninu. U 8 i po sati bila je u crkvi sv. Misa, a u 9 pomen. Prisustvovali su prestavnici vlasti, sokoli, nastavnici sa škol. decom i narod. Na odru sred crkve bila je postavljena slika Kralja Ujedinitelja okićena cvećem.

U 10 sati održalo je Sokolsko društvo Mandalina žalobnu sednicu. Lepo i opširno predavanje o Kralju Alek sandru održao je stareš. Vlahovic. U predavanju se dotakao i sokolskih dužnosti osobito pak obzirom n Sokol tih obaveza u zavetnici a na slavu Boga, pokoj duše Kralja Mučenika, za dug život i sreću našeg mladog Kralja i za sjaj Jugoslavije. **(v)**

Rogoznica. 9 oktobra održan je u crkvi pomen za pokoj duše Blaženopočivšeg Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, lako sa strane crkve, kao što je dosad bio slučaj, nisu bila obaveštena društva i ustanove, to je ipak u određeno vreme sakupio se lepi broj zastupnika kao i rodoljubni meštani.

Nakon obavljenog pomena održana je u sokolskom društvu komemoracija.

Deklamacije »Umro je Veliki Kralj« od Voj. Ilić mlađega, i »U venac Kralja Mučenika« od M. G. Flanjoka kao i kraći govor o Kralju Mučeniku, prisutne duboko je dirnulo. Nakon svršene komemoracije narod se klečeći pomolio pred katafalkom i slikom Kralja Mučenika, koja je bila okićena svježim cvećem. **(r)**

Izvještaje iz ostalih mjesta donijećemo u sutrašnjem broju. Ur.

BIOGRAD n. m.

EPIGRAM

Uz mnogo reći
i glupih beseda,
ništa ne postići
neda,
jer da budemo siti,
uz inžinjera
treba i radnik biti.

(M.)

I dosada je naša elektrika bila ko neko ukleto čudovište, međutim otkad se motori pak na drva, električno svijetlo je ispod svake kritike. Nema dana kada je u redu gorilo. Prije svega, upaljuje se previše kasno, a kad se upali onda nastane nekakvo miganje, koje upravo ide na živce, jer se nemože nikakav posao raditi. Sad stabije, sad jače svijetli, jedan čas se ugasi pa se opet upali i tako to traje jedno pola sata. To škodi žaruljama a dabome i očima. Takve stvari se događaju skoro svaki dan.

Onda još nešto, svaki dan dok se upali centrala, veliki dim pokrije sve okolne kuće, tako da se mnogi građani bune protiv toga.

Okolni seljaci uveliko donašaju drva u Biograd, prodaju ih pošto ih volja, a kad ne prodadu odnesu u centra lu, tamo se sve kupuje. Drva su mnogo poskupila a slabije su kvalitete. Šume se nemilosrdno uništavaju čak i mladice.

Radi svega ovoga bilo bi već vreme da se jedan put ta centrala uredi **(M.)**

RAD SOKOLA KROZ OVO LJETO

Naše Sokolsko društvo pokazalo je ovoga ljeta mnogo veću aktivnost nego dosada, što je u prvom redu zasluga braće: tajnikaUkmada i načelnika Jelićića.

Sprovođeno mislima o Sokolskoj Petrovoj Petoljetci, ono povoljno razvija svoj rad na, prosvjetnom, tehničkom i propagandističkom pogledu. Bilans ra da je ovaj: održano je četiri izleta i to u Kraj, Vrgadu, Tkon i Murter. Svi ovi izleti bili su uz pratnju glazbe i brojno učešće izletnika. Na izletima su davani javni nastupi a u Kraju igrokazi i deklamacije. U Vrgadi je tamošnja četa davala dva veća pozorišna komada.

Kraljev rođendan proslavljen je na vrlo svečan način. Uoči dana po svim okolnim brdima gorjele su velike vatre a obale svih okolnih mjesta bile su svećano iliminirane. Rokete i maškule su neprekidno pucale. Oko 8 sati prošla je kroz mjesto ogromna povorka, prevođe na glazbom, uz oduševljene poklike, Kralju, Jugoslaviji, vojsci itd. Veselje je potrajalo do kasno u noć.

Sutradan je nakon blagodarenja održana svećana sjednica a naveče r, vrlo dobro uspjela, akademija.

Biograd je ponovo ovime pokazao svoju nepokolebivu nacionalnu svijest pred otuđenim Zadrom.

Inače kroz mjesece, održano je mnogo govora pred vrstom.

Dakle kako se vidi, radilo se dosta i to nam daje nade u još sretniju budućnost našega društva, a za dobro miloga Sokola - Kralja i drage nam Jugoslavije. **(M.)**

Podmirite pretplatu

X **Neovlašteno točenje vina.** Iz raznih mjesta općine, a i sreza dolaze pritužbe na neovlašteno točenje vina, koje teraju osobe, koje nijesu nikad radile u vinu, niti imaju bilo koje dozvole.

U selu Rogoznici je ova roboša prevršila svaku mjeru. Neovlašteni ljudi kupuju vino izvan Rogoznice i prodaju ga u mjestu i to samo onako da u konjukturi nešto zarade. Sresko načelstvo je poduzelo energične mjere, da spriječi ovakovo točenje vina, koje uništava sve one koji imaju zato zakonsku dozvolu.